

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 26. decembar 2023.godine

RTV- Grujičić: Važna pomoć nevladinog sektora u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti

BLIC- "SA OVIM SIMPTOMIMA, DETE KOD LEKARA BEZ ODLAGANJA!" Lekari upozoravaju: Ovo je sada NAJČEŠĆA DIJAGNOZA, na udaru mališani

DNEVNIK- PROCEDURA U OPŠTOJ ANESTEZIJI LASEROM U KC Vojvodine uspešno sproveden novi metod odstranjivanja kamena u bubregu

Grujić: Važna pomoć nevladinog sektora u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti

BEOGRAD - Ministarstvo zdravlja danas je svečano uručilo ugovore nevladnim udruženjima čiji će se projekti realizovati u okviru programa "Preventivna zdravstvena zaštita".

Ugovore su dobila 22 udruženja koja su se prijavila na konkurs ministarstva zdravlja, a koji se odnosi na aktivnosti u oblasti zdravstvene zaštite.

Ministarka zdravlja Danica Grujić, tom prilikom, istakla je da je ministarstvo tokom ove godine imalo niz akcija, između ostalog, nabavku mamografa, projekat "Svako dete ima pravo da odrasta zdravo" i organizovanje skrininga aneurizme aorte.

Kako je rekla, u tim akcijama značajna je bila i pomoć nevladinog sektora, koju resorno ministarstvo pokušava da podrži i podstakne.

"Program preventivne zdravstvene zaštite je naročito važan. Drago mi je da smo u godini za nama dva puta dodelili sredstva udruženjima građana - osam miliona dinara u maju i 15 miliona dinara sada. Lepa vest je i da su opredeljena buduća sredstva od 80 miliona dinara, a traže se samo dobri projekti, dobro obrazloženi i rezultati koji će se postići na terenu", rekla je Grujić.

Ministarka je udruženjima poručila da se nada i budućoj saradnji i da od njih očekuje da ministarstvu javljaju gde postoje problemi, gde se dugo čeka i gde stvari dugo traju, jer su u kontaktu sa stanovništvom.

Ministarstvo angažuje 85 zdravstvenih medijatorki, važno za romsku zajednicu

Ministarka zdravlja Danica Grujić izjavila je danas da to ministarstvo angažuje 85 zdravstvenih medijatorki koje će od 1. januara sledeće godine nastaviti sa radom u 65 opština u Srbiji.

Grujičić je navela da je angažovanje 85 medijatorki u skladu sa Strategijom za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Srbiji za period od 2022. do 2030. godine i Akcionim planom.

Grujičić je istakla njihovu ulogu u povezivanju romske zajednice sa zdravstvenom službom, kao i značaj edukacije romske populacije u oblasti zdravstvene zaštite, saopšteno je iz resornog ministarstva.

"Istovremeno, zdravstvenim ustanovama obezbeđujete bolji uvid u zdravstveni i socijalni položaj Roma, kako bismo ubuduće mogli da unapredimo uslove života u njihovim naseljima i uslove lečenja", poručila je Grujičić prisutnim medijatorkama, kojima su uručeni laptopovi za buduće aktivnosti.

Zdravstvene medijatorke su angažovane u domu zdravlja, pri službi polivalentne patronaže, za rad na terenu u cilju povezivanja romske zajednice sa zdravstvenom službom, edukacijom romske populacije u oblasti zdravstvene zaštite, radi unapređenja zdravlja romske populacije i dostupnosti zdravstvenog sistema ugroženim grupama.

Zahvaljujući njihovom angažovanju, u prethodnom periodu 5.939 osoba dobilo je izabranog lekara, vakcinisano je 14.364 dece, dok je 13.113 Roma dobilo zdravstvenu knjižicu.

Na dobroj saradnji ministarki i medijatorkama zahvalio se Dragan Đorđević, savetnik za ugrožene grupe pri Ministarstvu zdravlja, koji je kao glavni cilj njihovog angažovanja naveo produženje životnog veka romske populacije.

U saopštenju se navodi da su danas uručeni prenosivi računari i osnovna sredstva za rad svim angažovanim medijatorkama uključenim u ovaj program.

The screenshot shows a news article from the BLICK website. The main headline reads: "SA OVIM SIMPTOMIMA, DETE KOD LEKARA BEZ ODLAGANJA!" Below the headline, a subtext states: "Lekari upozoravaju: Ovo je sada NAJČEŠĆA DIJAGNOZA, na udaru mališani". A small note at the bottom left of the article area says: "Kao i prethodne dve zime zbog većeg broja virusa na udaru su deca školskog i mlađeg uzrasta. Čekaonice domova zdravlja i dečjih bolnica su prepune, mališani se najčešće žale na uporan kašalj i temperaturu, a među dijagnozama koje im nakon pregleda uspostavljaju lekari sada dominira bronhitis." To the right of the article, there is a video player showing a doctor interacting with a patient in a hospital hallway. The video player has a timestamp of "0:00 / 0:00". Below the video player, there is a button labeled "Slušaj vest". On the far right of the page, there is a sidebar with various advertisements, including one for a cake shop and another for a mobile application called "NaxiPlayer". The overall layout is typical of a news website with a mix of text, images, and multimedia elements.

"SA OVIM SIMPTOMIMA, DETE KOD LEKARA BEZ ODLAGANJA!" Lekari upozoravaju: Ovo je sada NAJČEŠĆA DIJAGNOZA, na udaru mališani

Kao i prethodne dve zime zbog većeg broja virusa na udaru su deca školskog i mlađeg uzrasta. Čekaonice domova zdravlja i dečjih bolnica su prepune, mališani se najčešće žale na uporan kašalj i temperaturu, a među dijagnozama koje im nakon pregleda uspostavljaju lekari sada dominira bronhitis.

Po podacima Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut", u Srbiji su nedavno registrovana i potvrđena tri tipa virusa gripa, a statistika pokazuju da najviše oboljevaju deca do 4 godine, kao i ona između 5 i 14 godina starosti. Osim gripa, u vazduhu su prisutni brojni respiratorni virusi, poput respiratorno siničajnih, adeno i rino virusa, ali i virus Kovida-19.

U Beogradu na pregled čekaju i po pet sati

Svi oni napunili su čekaonice dečjih odeljenja lokalnih domova zdravlja širom Srbije, a s obzirom na najveći broj obolelih mališana u Beogradu, čekaonice dečjih bolnica, najpre zbog gripa i respiratornih infekcija, prepune su.

Roditelji sa decom koja u najvećem broju slučajeva imaju višednevnu temperaturu čekaju i po nekoliko sati na pregled, jer lekara jednostavno nema dovoljno za toliko broj bolesne dece u istom trenutku. Kolike su gužve, svedoče i podaci iz beogradskih ambulant da samo u jednoj smeni imaju i po 50 pregleda mališana.

- Deca kašju i po više od mesec dana i pored svih primenjenih terapija, antibiotika i sirupa, tako da više ne znamo da li su u pitanju prehlade, upale pluća ili nešto treće – žali se većina roditelja koji ovih dana svoju decu dovode kod lekara.

Bronhitis najčešća dijagnoza kod mališana

A u pitanju su, kako objašnjavaju lekari, u 95 odsto slučajeva virusne infekcije, što potvrđuju i laboratorijske analize.

- Naročito u poslednje dve sedmice, od kada je povećan broj dece sa dve osnovne dijagnoze - bronhitisom i bronhijalitom. Srećemo među njima i upale pluća, ali ne tako često kao prethodne dve dijagnoze. Ranije smo imali uporan kašalj kod mališana, najčešće tokom noći, ali uredne nalaze i na grlu i plućima, dok u poslednje dve sedmice na osnovu laboratorijskih analiza imamo ove dijagnoze, pa bar znamo šta i kako lečimo – objašnjava dr Valentina Marković, načelnica Službe za zdravstvenu zaštitu dece valjevskog Doma zdravlja.

Deca su se u proteklom periodu namučila zbog velikog kašlja, a sada dominira bronhitis.

Bronhitis tipično izazivaju virusi, koji dovode do upale disajnih puteva koji otiču i pune se sluzi. Kašalj, koji je u početku suv, potom uporan uz zviždanje u grudima i povišenu temperaturu, dominantni su simptomi bronhitisa, koji su i najčešći kod dece obolele u poslednje dve sedmice.

Neka od njih, srećom, pogodjena su akutnim bronhitisom koji nastaje usled obične prehlade i to u slučaju kada se nelečena infekcija gornjih partija respiratornog trakta spušta niže, ali ukoliko se ova infekcija ne leči, ona može trajati i do par sedmica. Međutim, ako je reč o hroničnom bronhitisu, njega karakteriše iskašljavanje traheobronhijalne sluzi i uporan kašalj.

Sa ovim simptomima, kod lekara bez odlaganja

Kako objašnjavaju dečji lekari, bronhijalit ili pneumoniju najčešće uz grip izazivaju RSV virusi. Upala pluća pogađa alveole, koje otiču i pune se tečnošću, što izaziva kašalj, visoku temperaturu, groznicu, ubrzano disanje i lupanje srca. Ako su to simptomi, roditelji treba da znaju da se bez odlaganja obrate lekaru svog deteta.

– Kad deca dobiju simptome bronhitisa ili bronhijalita, potrebno je da u prva dva-tri dana roditelji proprate situaciju i ne dovode odmah decu, jer se vrlo često dešava da dođu tek prehlađena, a onda u hodnicima dečjih

odeljenja koja su zaista prepuna ovih dana, pokupe neku ozbiljniju infekciju. Ako je visoka temperatura kod deteta duža od tri dana, onda ga treba dovesti na pregled – kaže dr Marković.

Ne antibiotike na virusnu infekciju!

Ono što je najvažnije, kako ukazuje, jeste da se antibiotici nikako ne uzimaju “na svoju ruku”.

- Pogotovo u ovim aktuelnim slučajevima gde dominira kašalj, s obzirom na to da smo na prste jedne ruke morali da prepišemo antibiotike, jer su bakterijske infekcije kao uzrok veoma retke. A ukoliko se na virusnu infekciju uključe antibiotici, to uvek produžava infekciju, oštećeće crevnu floru i ta deca su narednih meseci češće bolesna nego što bi bila da nisu popila antibiotik – kaže naša sagovornica.

Infekcije "pojačalo" i zagađenje vazduha

Statistika pokazuje da do aktuelnih respiratornih infekcija dolazi u ovom periodu godine i zbog hronične izloženosti dimu, štetnim gasovima, kao i prašini, dakle, svemu onome što odlikuje visoko zagađenje vazduha kojim je Srbija takođe pogodjena poslednjih dana. Sa tim se slažu i lekari.

- Trenutno su zagađenjem vazduha najviše ugroženi svi pacijenti sa sa respiratornim tegobama, a posebno deca kao vrlo ranjiva kategorija. Kada govorimo o aktuelnoj “kombinaciji” aerozagađenja i tih infekcija, kod pacijenata posebno stradaju gornji disajni putevi. Pogotovo je to izraženo kod dece koja se žale na uporni kašalj, jer PM čestice dodatno iritiraju njihove osetljive gornje disajne puteve, koji su već pogođeni nekom respiratornom infekcijom – ističe onkolog dr Zoran Živković.

Kako bi se predupredilo da zdravstveno stanje već obolelih mališana bude dodatno pogoršano zagađenim vazduhom, osnovni saveti lekara jesu da ne otvarate prozore doma kada je kvalitet vazduha ocenjen sa “zagađen” ili “jako zagađen”, a to su jutarnji i kasni popodnevni i predvečernji časovi.

U tim periodima dana, i uopšte u periodima kada je vazduh prekomerno zagađen, napolje ne treba da izlaze novorođenčad, mala deca i deca koja već imaju neku respiratornu infekciju.

Kada je vazduh zagađen, dalje savetuju lekari, deca čak i sa minimalnom prehladom treba da izbegavaju fizičke aktivnosti na otvorenom.

ДНЕВНИК

PROCEDURA U OPŠTOJ ANESTEZIJI LASEROM U KC Vojvodine uspešno sproveden novi metod odstranjivanja kamena u bubregu

NOVI SAD: U Kliničkom centru Vojvodine uspešno je sprovedena nova minimalno invazivna procedura odstranjivanja kamena u bubregu laserom, saopštila je danas pres služba te zdravstvene ustanove.

Radi se o proceduri stručnog naziva - laserska nefrolitotripsija sa fleksibilnim ureterorenoskopom, kojom je razoren kamen u bubregu energijom lasera.

Operativni zahvat izvršio je tim Klinike za urologiju na čelu sa Dimitrijem Jeremićem, a kako se navodi postoperativni tok je kod oba pacijenta bio redan, pa su otpušteni na kućno lečenje drugog postoperativnog dana.

Kako se navodi fleksibilna ureterorenoskopija sa laserskom destrukcijom kamena je jedan od najsvremenijih načina za operativnu lečenje kalkuloze urinarnog trakta i ona omogućava da se minimalno invazivno i bez reza pristupi kamenu u ureteru ili bubregu, kao i da se korišćenjem energije lasera razbije i kompletno ukloni.

Sama procedura se odvija u opštoj anesteziji, oporavak nakon operacije je brz i pacijent se najčešće otpušta sledeći dan na kućno lečenje.